

III Baròmetre préstecs al consum ASUFIN

Juny 2021

 asufin
I L L E S B A L E A R S
ASSOCIACIÓ D'USUARIS FINANCERS

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B CONSUM

Amb la col·laboració de la Conselleria de Salut i Consum de les Illes Balears

www.asufin.cat

Sobre **ASUFIN Illes Balears**

ASUFIN és una associació consagrada a la defensa del consumidor financer, fundada en 2009. En 2019, per a millorar la col·laboració amb les institucions i oferir una major proximitat a l@'s consumidor@s de les illes, va fundar **ASUFIN Illes Balears** amb capacitat jurídica plena però compartint l'ADN de ASUFIN.

ASUFIN forma part del BEUC (*Bureau Européen des Unions de Consommateurs*), la major organització europea d'associacions de consum. La seva presidenta, Patricia Suárez, a més representa als consumidors en el Consell Consultiu de l'Autoritat Bancària Europea (EBA, per les seves sigles en anglès) i és membre de la Junta Directiva de Finance Watch.

ASUFIN participa activament en el desenvolupament de l'economia digital com a soci de la xarxa Alastria i forma part del programa Finances per a tots que coordinen el Banc d'Espanya i la CNMV.

L'associació desenvolupa, entre altres, programes d'educació financera i digital, sobreendeutament i préstec responsable, habitatge, assegurances, inversió i finances sostenibles en el marc de

Sobre **l'autor**

Estudi realitzat pel Departament d'Estudis, amb la col·laboració d'Antonio Luis Gallardo Sánchez-Toledo. Licenciado en Administració i Direcció d'Empreses per la Universitat Autònoma de Madrid, amb les especialitats de Direcció Financera i Recerca Econòmica. Després d'haver treballat en la societat de valors de la Caixa (avui CaixaBank) i en el Grup Santander, porta més de 18 anys desenvolupant la seva labor en l'àmbit de la protecció dels consumidors i l'educació financera, realitzant labors divulgatives que inclouen l'elaboració d'estudis en l'àmbit de les finances personals i les assegurances.

Introducció

El present Baròmetre analitza el mercat dels préstecs al consum, en un període de tradicional repunt del finançament, no sols per la despesa vacacional sinó també perquè sol ser el que concentra major compra de vehicles i reformes en la llar. Com ja hem pogut comprovar en els nostres anteriors baròmetres (de juny de 2020 i gener de 2021), cal no oblidar que **la pandèmia de COVID-19 constitueix un element distorsionador que fa reduir o posposar la determinació de consum en molts casos.**

En aquesta tercera edició, veiem que l'**avanç en la contenció de la pandèmia**, acompanyat de la reducció de determinades restriccions, **ha influït en termes positius en les dades.** D'aquesta manera, puja el percentatge d'intenció de demanar un préstec i canvien els motius per a endeutar-se: s'eleva el percentatge de préstecs vinculats a les vacances i a la compra de vehicles i es redueixen els relacionats amb la cobertura de deutes o refinançament.

L'altra cara que reflecteix aquest Baròmetre és que **les entitats financeres encaren aquesta major demanda de préstecs amb preus més cars**, tant en els préstecs de més de cinc anys com en els de menor termini. De nou assistim al fet que la resposta majoritària de les entitats en situació de crisi i incertesa, és la pujada de costos, tal com va succeir en la crisi financera de 2007-2008, que va generar una barrera d'entrada al circuit financer per a molts consumidors.

Per a realitzar la comparativa de mercat s'han pres com a referència les condicions ofertes per 18 entitats financeres a 30 de juny de 2021. L'enquesta s'ha realitzat a 1.511 persones, entre 18 i 70 anys, entre el 13 de juny i el 30 de juny de 2021.

Cinc claus

Més demanda de préstecs

Continua la tendència observada en l'anterior Baròmetre de pujada en la intenció de demanar un préstec, fins al 24,1%, enfront del 19,2% observat al gener i al 14,2%, fa un any.

Menos préstamos para necesidades financieras

S'aprecia un descens en els dos motius per a demanar un préstec que tenen a veure amb la necessitat econòmica: obtenir liquiditat i refinançar deute. El primer d'ells descendeix del 30,9% de fa un any i el 34,5% de gener, per a situar-se en el 22,7% actual. El segon partia d'un 10,2% fa un any, va pujar al 19,10% al gener i ara se situa en un 15,4%. Tots dos sumen ara el 38,1% del total mentre que fa sis mesos suposaven el 53,6%.

Puja la demanda de préstecs per a productes de consum

Per contra, guanyen importància els motius relacionats el consum. Així, l'epígraf vacances, que suposava només un 1,1% dels préstecs al gener de 2021, s'eleva fins al 7,2% ara, que també supera a la dada de juny de 2020, del 6,2%.

Les ajudes a la compra de vehicles no calen en el consumidor

Encara que s'ha recuperat en part la demanda de préstecs per a vehicles, que ha passat del 25,3% de fa un any i del 13,1% de gener de 2021, a situar-se en el 17,9%, els consumidors no es veuen seduïts per les ajudes que ofereix l'Estat. Només un 7,5% d'ells reconeix que canviaria la seva decisió de compra per aquest motiu.

Préstecs més cars

Pugen els préstecs en tots els trams de termini. En els préstecs d'1 a 5 anys passen del 8,79% al 9,46% TAE de mitjana (0,67% més) i en els préstecs a més de 5 anys, del 9,01% al 9,53% TAE (0,52% més).

La reactivació del consum impulsa els préstecs el mes de juny

Gairebé un de cada quatre ciutadans enquestats (24,1%) té intenció de demanar un préstec en els pròxims sis mesos. Això suposa una pujada molt important respecte al 19,2% del mes de gener i al 14,20% de fa un any.

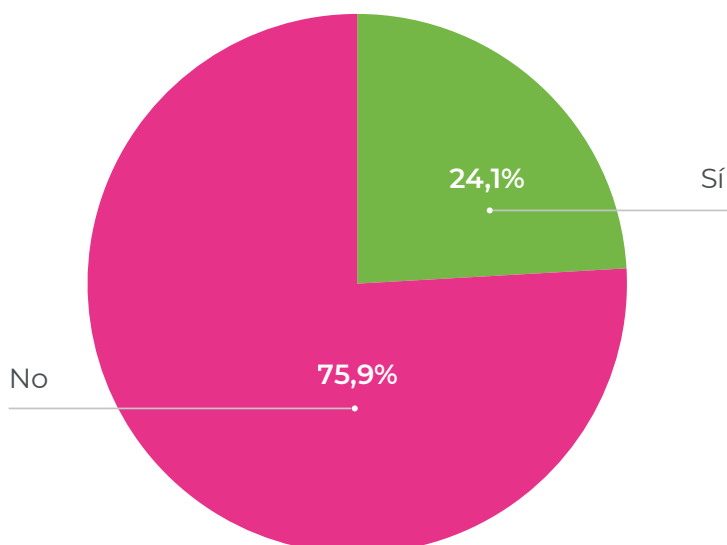

Intenció de demanar un préstec

I Baròmetre (juny 2020)	II Baròmetre (gener 2021)	III Baròmetre (juny 2021)
14,2%	19,2%	24,10%

Mancant que es confirmi aquest increment en els pròxims mesos, quan disposem de les dades de PIB, el Centre de Recerques Sociològiques (CIS) ha assenyalat que al juny la confiança del consumidor ha pujat 8,5 punts en relació amb el mes anterior, fins a situar-se en 97,5 punts, la seva millor dada des de l'estiu de 2019. **Una confiança que es trasllada a una major demanda en crèdits.**

TÉ INTENCIÓ DE DEMANAR UN PRÉSTEC EN ELS PRÒXIMS 6 MESOS?

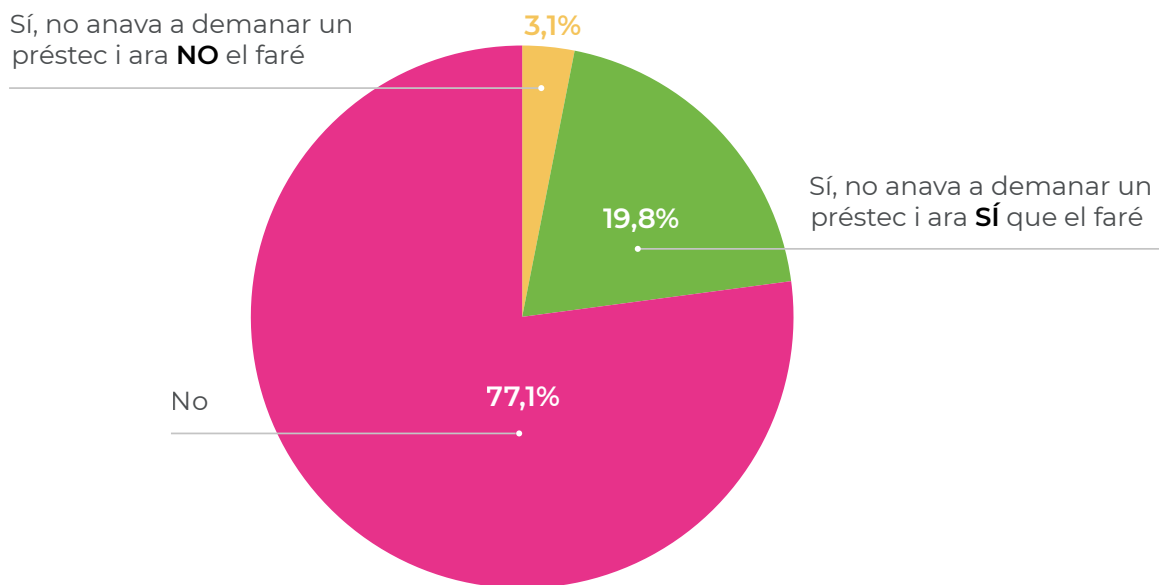

Un de cada cinc espanyols no anava a demanar un crèdit i ara sí que el farà

Aquest optimisme es reflecteix també en el canvi d'opinió respecte a la decisió de demanar un préstec. Així, en aquest mes de juny, un **19,8%** dels enquestats, **prop d'un de cada cinc, declara que ha modificat la seva opinió de no demanar un préstec a sí demanar-lo**, enfront del 15,8% del mes de gener i el 6,7% de fa un any. Per contra, els que declaren que sí que anaven a demanar un préstec i han decidit ara no fer-lo es redueix fins a un **3,1%**, enfront del 7% del mes de gener i el 10,9% de fa un any.

Aquest increment es deu al canvi de tendència que tindrem ocasió d'analitzar a continuació: els consumidors **ja no prenen decisions financeres moguts fonamentalment per la incertesa econòmica** i comencen a fer-ho per la tirada d'adquirir serveis i productes de consum.

HA CANVIAT D'OPINIÓ EN LES SEVES ÚLTIMES SETMANES?

Es disparen els crèdits per a viatges i recuperen terreny per a vehicles

Bona part d'aquest increment de demanda de préstecs s'explica per **la recuperació dels motius clàssics per a demanar préstecs personals a Espanya**, com són la contractació de vacances i viatges o l'adquisició de vehicles, condicionats de moment de l'any.

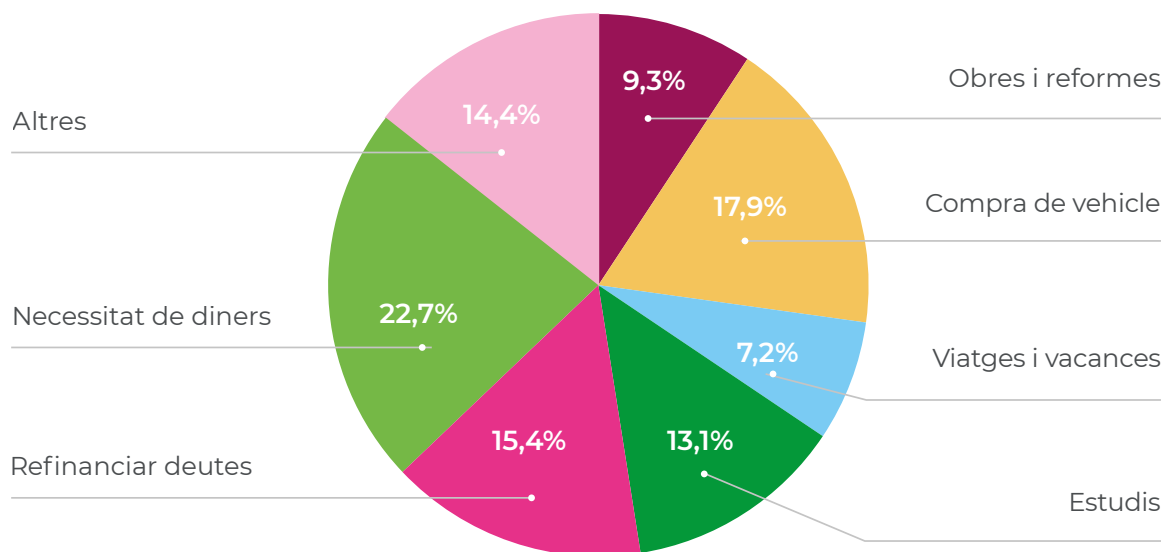
L'epígraf de **vacances i viatges** és, de fet, el que major creixement experimenta: passa d'un 1,1% al gener a un **7,2%** en aquests moments. Fa un any, aquesta xifra se situava en el 6,2%.

Pel que fa a la compra de **vehicles**, passem del 13,1% del mes de gener al **17,9%** actual. No obstant això, seguim en nivells inferiors als de fa un any, amb un 25,3%. **Aquesta lleugera recuperació està vinculada a una millora de les expectatives econòmiques**, així com al moment de l'any, ja que tradicionalment entre abril i agost es concentra bona part de l'adquisició de vehicles.

El mateix succeeix amb les **obres y reformes**, que s'eleva del 7,4% de gener al **9,3%** en aquests moments, acostant-se al nivell de fa un any, del 10,4%.

Finalment, en les categories que pugen cal tornar a destacar l'epígraf **estudis**, és a dir, els préstecs que es demanen de forma anticipada en forma de matrícules per al curs entrant. Encara que la pujada és molt petita (passa del 12,9% al gener al **13,1%** al juny) segueix en taxes molt elevades.

QUIN ÉS EL DESTÍ DEL SEU PRÉSTEC?

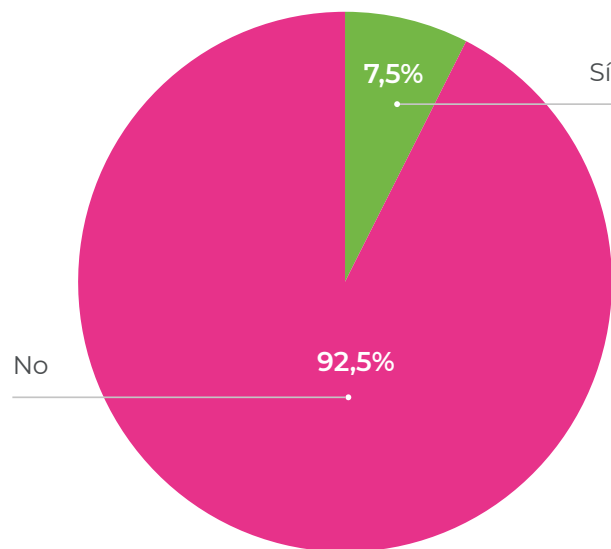
Les ajudes per compra de vehicle segueixen sense calar en el consumidor

L'increment o recuperació parcial en la intenció d'adquirir un vehicle segueix fonamentada en l'estalvi o cerca de finançament del consumidor i **no tant en les ajudes de l'Estat**. A diferència del que ocorria fa uns anys amb els plans PIVE, articulats a temps per a la campanya d'estiu, l'actual Pla MOVES III, que ofereix fins a 7.700 euros per l'adquisició de vehicle nou no contaminant, encara no s'ha posat en marxa.

En el moment de realització d'aquest Baròmetre, **cap comunitat autònoma ha publicat el Pla MOVES III en el seu butlletí**. És a dir, a efectes oficials, no s'ha activat en cap comunitat i el client no té dret a cap ajuda.

Tot això es reflecteix en un descens de la confiança del consumidor. Si fa un any, el 17,3% declarava que estaria disposat a comprar un vehicle per les ajudes i al gener, havia descendit a un 8,1%, aquest percentatge se situa ara en un **7,5%**.

CANVIARIA LA SEVA DECISIÓ DE FINANÇAR LA COMPRA D'UN VEHICLE PER LES AJUDES QUE OFEREIX L'ESTAT?

Descendeixen els préstecs per a necessitat de diners i reunificar deutes

Les categories de finançament per a **obtenir efectiu o saldar deutes** continuen sent les més rellevants, malgrat el lleuger descens que experimenten.

En el primer cas, la necessitat d'obtenir diners passa del 34,5% del mes de gener al **22,7%**. Fa un any, se situava en el 30,9%. La recuperació de l'ocupació, especialment en els mesos de maig i juny, i la continuïtat en els ERTO, per a les activitats encara afectades per les restriccions de la pandèmia, porta aparellats **una millora dels ingressos familiars i, amb això, de la seva capacitat financera**.

Ocorre una cosa similar amb el refinançament de deutes. Aquest tipus d'operacions s'articulen quan la taxa d'endeutament és important. Passa del 19,1% al gener a un **15,4%**, en aquests moments. Fa un any, se situava en el 10,2%.

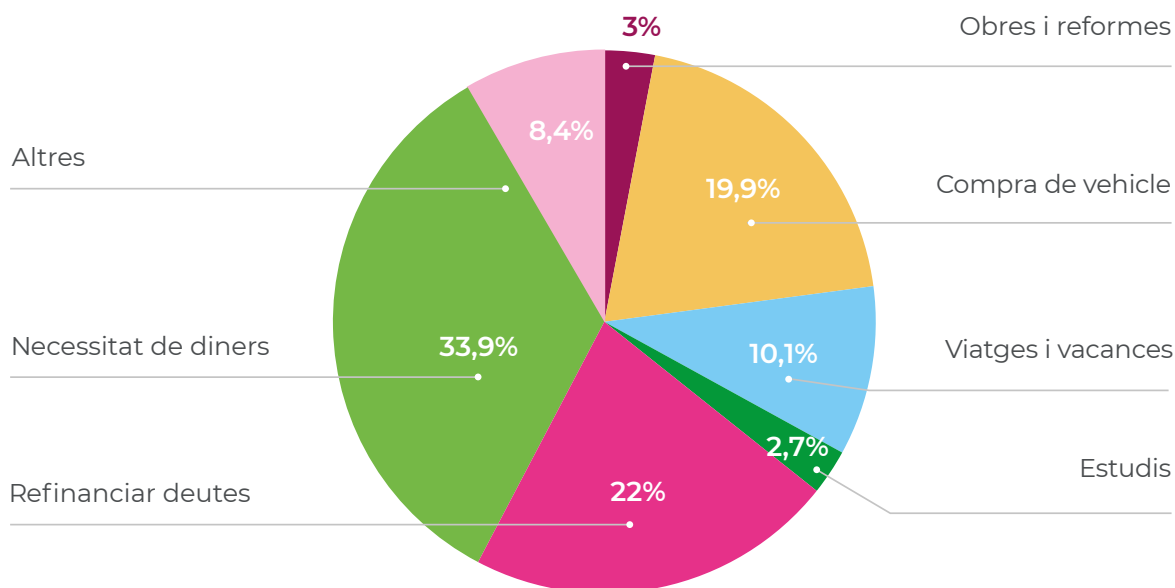
En conjunt, **tots dos motius descendeixen del 53,6%, al gener al 38,1% actual**. Si es consolida la senda de recuperació econòmica podem veure descensos més importants en aquesta mena de préstecs. El Banc d'Espanya acaba de revisar les seves previsions de creixement del PIB a l'alça del 6% al 6,2%, i esperem assistir a recuperacions de l'ocupació més intenses, compassades del major control de la situació pandèmica.

Refinançar deutes: canvi important en la necessitat de finançament

Entre els motius pels quals els préstecs han deixat de demanar-se, observem un canvi important. Ara, un **22% dels consumidors que sospesaven refinançar deute, finalment no ho farà**. EAl gener i fa un any, molts menys, només l'1% i 1,5% respectivament, feien marxa enrere a aquesta decisió.

Més important és el canvi esdevingut en la intenció de demanar un préstec per a obtenir liquiditat: al gener el 1,1% feia marxa enrere, i fa un any, l'1%; **ara ho fa el 33,9%**.

QUINS MOTIUS TENIEN ELS PRÉSTECES QUE HAN DEIXAT DE DEMANAR-SE?

S'endureixen els préstecs, especialment en el llarg termini

L'optimisme reflectit en la major demanda de préstecs al consum xoca amb el comportament de les entitats financeres, que **han elevat el cost dels seus productes**, tant en el curt termini (1 a 5 anys) com en el llarg termini (més de cinc anys).

Si tenim en compte les condicions ofertes el 30 de juny, en el curt termini es produeix la pujada més important, passant d'un 8,79% TAE a un 9,46% TAE. En el llarg termini, s'eleva del 9,01% TAE al 9,53%.

Encariment del crèdit

	I Baròmetre (juny 2020)	II Baròmetre (gener 2021)	III Baròmetre (juny 2021)
Curt termini	7,45%	8,79%	9,46%
Llarg termini	7,89%	9,01%	9,53%

DADES JUNY 2021

	Bancs	EFC No vehicles	EFC vehicles	Mitjana	Mitjana UE nov. 2020	Diferència
Préstecs de 1 a 5 anys	8,89%	11,00%	8,50%	9,46%	4,59%	4,87%
Préstec més de 5 anys	8,44%	10,41%	8,74%	9,53%	5,61%	3,92%

DADES GENER 2021

	Bancs	EFC No vehicles	EFC vehicles	Mitjana	Mitjana UE nov. 2020	Diferència
Préstecs de 1 a 5 anys	8,94%	9,56%	7,87%	8,79%	4,76%	4,03%
Préstecs més de 5 anys	8,47%	9,89%	8,67%	9,01%	5,67%	3,34%

El finançament de vehicles continua sent la més barata

El cost dels préstecs puja en tots els trams i per tipus d'entitats, excepte en una categoria: els préstecs concedits pels bancs a curt termini, que passa del 8,94% al gener al 8,89% TAE al juny..

En **préstecs concedits per bancs** entre 1 i 5 anys, la mitjana del període és d'un 8,89%. CaixaBank ofereix el préstec més car (11,89% TAE) però Deutsche Bank lidera les pujades amb un 11,65% TAE (un 5,03% més que el mes de gener). En el costat contrari, el que més barat resulta i més baixa és el de Cofidis, amb un 6,12% TAE.

En el llarg termini, més de cinc anys, la mitjana és del 9,44% TAE. Curiosament, Cofidis amb un 11,52% és el segon més car, amb una pujada del 2,74%, només superat per Deutsche Bank, que puja un 4,38%. El més barat és Ibercaja amb un 6,94%, que baixa un 0,10%.

En **Establiments Financers de Crèdit (EFC)** que no financen vehicles, en préstecs d'1 a 5 anys, es produeix la pujada més important (1,44% més del mes de gener) fins a aconseguir un 11% TAE. En aquest cas, el més car és Santander Consumer amb un 12,08%, i el més barat CaixaBank Payments & Consumer amb un 9,10%.

En préstecs a més de cinc anys, la TAE mitjana és una mica inferior, del 10,41%, **Santander Consumer** torna a ser el préstec més car (11,97% TAE un 0,53% més) i CaixaBank Payments & Consumer de nou el més barat (7,93% amb una pujada del 1,04%).

Les **EFC i entitats financeres especialitzades a finançar vehicles** continua oferint els préstecs més econòmics. En préstecs d'1 a 5 anys, la TAE mitjana és del 8,50%, amb Toyota Kredit Bank com l'entitat més econòmica amb un 7,17% (0,12% més) i PSA Financial Services Spain, la més cara, amb un 11,26% (-0,29%). En préstecs de més de cinc anys es repeteix l'entitat més barata, Toyota Kredit Bank, amb un 7,40% (0,21% més) i la més cara PSA Financial Services Spain amb un 11,32% (-0,32%).

PRÉSTECES D'1 A 5 ANYS			PRÉSTECES MÉS D'1 A 5 ANYS		
BANCS	TIN	TAE	BANCS	TIN	TAE
CAIXABANK	10,90%	11,87%*	DEUTSCHE BANK	8,22%	11,53%*
DEUTSCHE BANK	8,22%	11,65%	COFIDIS	10,95%	11,52%
ING	10,69%	11,23%	CAIXABANK	10,90%	11,46%
BBVA	8,20%	9,36%	ING	10,69%	11,23%
Tipus mitjà	7,96%	8,89%	BBVA	8,20%	9,47%
BANCO SABADELL	8,25%	8,67%	Tipus mitjà	8,56%	9,44%
BANCO CETELEM	7,95%	8,23%	BANCO CETELEM	8,95%	9,33%
BANCO SANTANDER	6,50%	7,55%	BANCO SABADELL	8,25%	8,56%
UNICAJA	6,45%	7,21%	BANCO SANTANDER	6,50%	7,27%
IBERCAJA	6,50%	7,01%	UNICAJA	6,45%	7,12%
COFIDIS	5,95%	6,12%**	IBERCAJA	6,50%	6,94%**
EFC NO VEHICLES	TIN	TAE	EFC NO VEHICLES	TIN	TAE
SANTANDER CONSUMER	10,85%	12,08%*	SANTANDER CONSUMER	10,85%	11,97%*
SERVICIOS FINANCIEROS CARREFOUR, EFC	10,00%	11,81%	SERVICIOS FINANCIEROS CARREFOUR, EFC	10,00%	11,33%
Tipus mitjà	9,93%	11,00%	Tipus mitjà	9,45%	10,41%
CAIXABANK PAYMENTS & CONSUMER	8,95%	9,10%**	CAIXABANK PAYMENTS & CONSUMER	7,50%	7,93%**
EFC O BANCS VEHICLES	TIN	TAE	EFC O BANCS VEHICLES	TIN	TAE
PSA FINANCIAL SERVICES SPAIN	9,25%	11,26%*	PSA FINANCIAL SERVICES SPAIN	9,25%	11,26%*
Tipus mitjà	7,94%	8,50%	Tipus mitjà	8,16%	8,74%
VOLKSWAGEN BANK	8,00%	8,20%	OPEL BANK	8,25%	8,51%
OPEL BANK	7,95%	8,14%	VOLKSWAGEN BANK	8,20%	8,31%
BMW BANK GMBH	7,50%	7,75%	BMW BANK GMBH	7,90%	8,23%
TOYOTA KREDITBANK	6,99%	7,17%**	TOYOTA KREDITBANK	7,20%	7,40%**

*TAE més cara

**TAE més barata

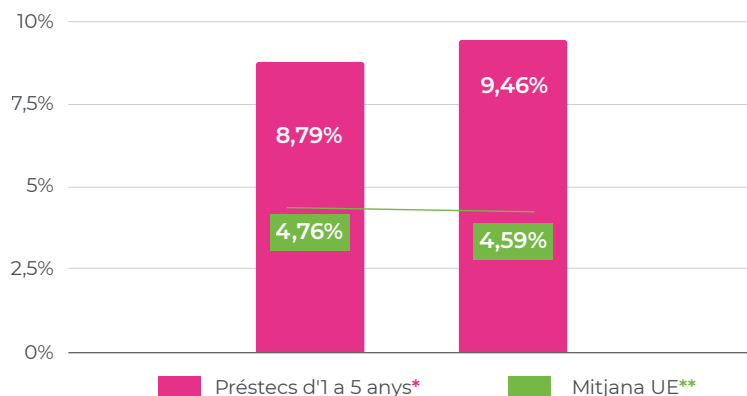
S'incrementa la diferència entre els préstecs a Espanya i la mitjana europea

L'increment del preu dels préstecs a Espanya no segueix la tendència de la Unió Europea. Encara que existeix un desfasament estadístic en aquestes últimes dades (a data de realització d'aquest Baròmetre són d'abril de 2021), els préstecs a la UE han descendit lleugerament: del 4,76% al 4,59% en préstecs d'1 a 5 anys i del 5,67% al 5,61% en préstecs de més de 5 anys, respecte al mes de gener.

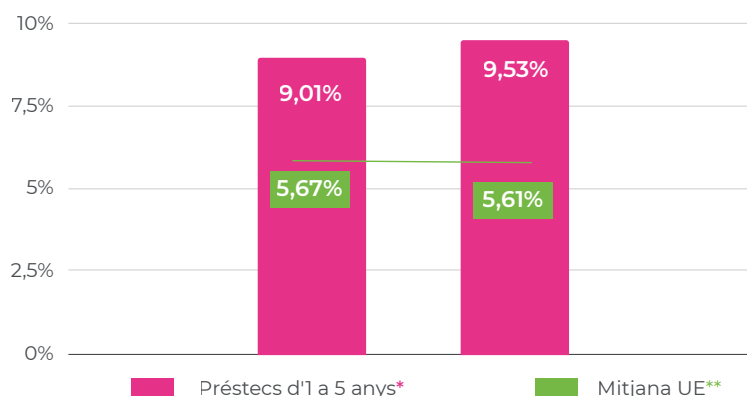
Encara que el descens no sigui important, la diferència s'acreu per la tendència observada al nostre país: una pujada de 0,67% en préstecs d'1 a 5 anys i del 0,52% a més de cinc anys.

Amb això la diferència actual del 4,87% en préstecs a curt termini mostra com a Espanya estem pagant més del doble que a la Unió Europea. En el llarg termini la diferència és una mica menor, 3,92%, però molt rellevant

TIPUS D'INTERÈS A ESPANYA VS UE (PRÉSTECES D'1 A 5 ANYS)

TIPUS D'INTERÈS A ESPANYA VS UE (PRÉSTECES DE MÉS DE 5 ANYS)

* Dades de l'II i III Baròmetre de ASUFIN, gener 2021 i juny 2021

** Últimes dades del BCE, de novembre de 2020 i abril de 2021

Conclusió:

Xoc entre més demanda i enduriment de condicions

Les millors expectatives dels consumidors han elevat la demanda de préstecs de forma molt important fins a aconseguir el 24,1%, 1 de cada 4 consumidors que pensen demanar un préstec en els pròxims sis mesos.

Aquesta pujada es deu al creixement de categories molt penalitzades en l'últim any com reenviatges i adquisició de vehicles, que pugen fins al 7,2% i el 17,9%.

No obstant això, enfront d'aquest increment de demanda, els bancs dificulten l'accés als préstecs, com va ocórrer amb l'anterior crisi financera, amb tipus d'interès més elevats. Mentre que en la zona euro han baixat els tipus dels seus préstecs lleugerament, a Espanya ho han pujat en tots els trams de termini i de manera important. En els préstecs d'1 a 5 anys passen del 8,79% al 9,46% TAE de mitjana (0,67% més) i en els préstecs a més de 5 anys aquesta pujada passa del 9,01% al 9,53% TAE (0,52% més).

Crida l'atenció que aquest comportament tingui lloc **quan encara la morositat està molt continguda en el segment dels consumidors**, que es manté en 4,5% en el primer trimestre del 2021, la mateixa taxa que els dos trimestres anteriors. Per això, no deixa de ser un senyal perillós que es transiti per aquesta senda de pujada de cost de forma tan anticipada. No podem oblidar que en l'anterior crisi financera es va arribar a una diferència del 7%, l'any 2014, entre el preu dels préstecs espanyols a curt termini i la mitjana europea.

En aquest mes de juny, el diferencial en préstecs a curt termini amb els països del nostre entorn s'ha elevat ja al 4,87%, **el nivell més alt des de l'any 2018**, la qual cosa suposa un senyal d'alerta sobre una possible repetició de la mateixa pauta que en el passat va perjudicar greument els consumidors.

Parlem?

Carrer d'Indalecio Prieto,
07008- Palma de Mallorca

682 745 710

info@asufin.com

Horari d'atenció telefònica:
DI-Dv: 09:00 - 14:00 H.

 asufin
ILLES BALEARS
ASSOCIACIÓ D'USUARIS FINANCERS

www.asufin.cat

